

MŪSŲ LIETUVA

NR. 10 (2095) - SEMANÁRIO 1989 - KOVAS - MARÇO 9 D. - NCz\$.0,30 - R. Juventus, 28 - Pq. da Moóca - 03124 SÃO PAULO, Tel. 273-0338

TAUTOS NUOSTOLIAI SKAIČIAIS
Pastabas apie dr. Adolfo Damušio leidinį "Lietuvos gyventojų aukos ir nuostoliai 1940-1959 metais".

Apie karo ir pokario metų Lietuvos gyventojų aukas ir nuostolius buvo ir yra gan daug rašoma, ypač dabar Lietuvoje, kai Stalinui suverčiama kaltė už Sovietų Sąjungos nsekmes. 1989 m. sausio 1 d. "Literatūros ir meno" laidoje E. Ignatavičius rašo: "Tauta, formaliai niekam nepaskelbusi karo, neteko kas ketvirto gyventojų (priskaitant tremtinius, emigrantus, žuvusius fašistų ir stalinistų lageriuose, kalėjimuose, miškuose ir pamiškėse). Apie Lenkiją su užuojauta ir pasibaisėjimu gaudžia visi pasaulio varpai, nes ji neteko kas šešto žmogaus. O apie Lietuvą — né žodžio".

Demografinius Lietuvos nuostolius bando apskaičiuoti Adolfas Damušis 57 puslapių brošiūroje "Lietuvos gyventojų aukos ir nuostoliai 1940-1959 m." Jos autorius kartais reimiasi žodiniiais šaltiniais (psl. 8), apytikriu skaičiavimu (psl. 13), "Atrodymu" (psl. 18), netiesioginiu apskaičiavimu ir logine prielaida (psl. 6). Visa tai būtų priimtina, jeigu visai nebūtų tikslų statistinių duomenų — bent kai kuriais atvejais jie yra.

Lietuvos lenkų repatriacija

Remdamasis VLIKO ELTos biuleteni, A. Damušis rašo, kad į Lenkiją iš Lietuvos repatriavo 140.000 asmenų. Jam šis skaičius atrodo tikslesnis, negu sovietų informacija, pagal kurią repatriavo 178.000 asmenų.

Čia spėlioti nėra jokio reikalo 1987 m. Varšuvoje buvo išleista Jan Czerniakiewicz knyga apie lenkų repatriaciją iš Sovietų Sąjungos 1944-1948 m. Knygos autorius naudoja Varšuvos "Naujųjų aktų" archyvo medžiaga. Ten yra surinkti visi evakuacijos lapai iš visų (21) Lietuvoje buvusių repatriacijos punktų. J. Czerniakiewicz pateikia ne tik repatriantų skaičių, bet ir jų amžių, užsiėmimą, repatriacijos laiką ir punktą, kuriame kandidatas užsiregistravo, turimą, kurį su savimi pasiėmė ir pan. Evakuacijos (taip tuo metu buvo oficialiai vadinama repatriacija) blankai buvo atspausdinti lenkų ir lietuvių kalbomis. Repatriaciją tvarkė lenkai.

Repatriavusių asmenų skaičius yra šis: 1945 m. repatriavo 73.042 asme-

S. PAULO Vasario 16-sios šventės minėjimo pertraukos metu seselių pranciškiečių salėje. Iš kairės: BLB-nės pirmininkas Aleksandras Valavičius, kun. Pranas Gavėnas, svečias ir minėjimo prelegentas dr. VYTAUTAS SKUODIS, Jonas Tatarūnas, Halina Mošinskienė ir Henrikas Lošinskas

Nuotr. P. Rukšio
nys. 1946 m. — 123.443, 1947 m. — 671, iš viso 197.156.

Vokiečių repatriacija

A. Damušis 23 psl. rašo: "Repatriantai į Vokietiją 1940 metų rudenį ir žiemą — 60.000 asmenų". Sutartis dėl Lietuvos vokiečių repatriacijos buvo pasirašyta tarp. Sov. Sąjungos ir Vokietijos 1941 m. sausio 10 d. 1940 m. rudenį ir žiemą repatriacijos dar nebuvo. Skaičių 60.000 autorius parėmė žodiniiais šaltiniais.

Atrodo, A. Damušis visai nesinaudojo R. Misiūno ir R. Taagepera knyga "The Baltic States — Years of Dependence". Šios knygos autoriai irgi skaičiuoja Baltijos kraštų demografinius karo bei pokario metų nuostolius. Jie taip pat pateikia tikslų vokiečių repatriantų iš Lietuvos skaičių, būtent 50.167 asmenis.

Sibiriniai trėmimai

Kalbant apie 1941 m. birželio 14-18 dienų trėmimus, pateikiamas tikslus skaičius — 34.260 žmonių. Yra žinoma kiek buvo vagonų ir kiek asmenų talpinama į vagoną. Naujosios Vilnios geležinkelio mazge stovėjo 871 vagonas su 30.485 asmenimis.

Leonardas Kerulis 1981 m. Čikagoje išleido "Išvežtųjų lietuvių sąrašą, kuriame yra 19.000 pavardžių. Lietuvių galėjo būti ir daugiau, bet ne mažiau. Taip pat reikia sutikti su Dov Levino paskelb-

ty ištremtų žydų skaičiumi — 7.000. Pagal lenkų apskaičiavimus, iš Vilniaus buvo išvežta 5.000 lenkų. Likusieji išvežtieji galėjo būti gudai (iš Vilniaus buvo paimta 80 gudų inteligentų) ir "baltieji" rusai.

1939-1941 m. Vilniuje buvo tūkstančiai lenkų karo pabėgėlių (pagal Lietuvos raud. kryžių — iki 30.000) ir asmenų, kuriuos Lietuvos valdžia laikė svetimšaliais (pagal LRK — 80.000 asmenų). Šiuos žmones 1941 m. trėmimai labiausiai palietė. Ar A. Damušis juos priskaito prie pirminių Lietuvos gyventojų, nėra aišku. Jeigu ne, tai išvežtųjų pirminių gyventojų skaičių reikėtų sumažinti.

Lietuvos kompartijos istorijos instituto direktorė prof. Vanda Kašauskienė 1988 m. gegužės 21 d. "Tiesoje" paskelbė, kad 1941 m. birželio 14-17 d.d. iš Lietuvos buvo ištremta 12.562 asmenys (7.439 šeimos). Trėmimus sovietams nėra malonu prisiminti, nors dėl to esąs kaltas į nemalonę patekęs Stalinas. Jie sąmoningai stengiasi tremtinių skaičių mažinti.

Kiti neaiškumai

A. Damušis 4 psl. rašo: "1945 metais okupuotai Lietuvai grįžo Klaipėdos uostas ir kraštas — 150.018 gyv". R. Misiūnas rašo: "Teritoriniai pasikeitimai, 1945 m. Klaipėda atgauta su 25.000 ten likusių asmenų". Pastarasis

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje NCz\$. 8,00

Prenumerata paprastu paštu užsieni: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIJUS NCz\$. 20,00

Užsiojautos, Sveikdinimai ir Skelbimai (Anūncijos)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Cekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juventus, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina NCz\$. 0 30

I P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS NCz\$. 15,00

mokami už skilties (Coluna) centimetrai NCz\$. 0 60,

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

SUGRĮŽIMAS Į VILNIAUS
ARKIKATEDRĄ

(Roma, 1989 vasario 8. LIC) Sekmadienį, vasario 5 d. Vilniaus katedroj ir jos aikštėje susirinko keliasdešimt tūkstančių žmonių švęsti Katedros ir Vilniaus vyskupo galutinį sugrįžimą, praneša Lietuvių Informacijos Centras. Oras tą dieną atitiko susirinkusių nuotaikai: buvo saulėta ir šilta, minia žmonių džiaugėsi ir susikaupė šitam istoriniam momentui.

skaičius yra tikslesnis.

A. Damušis 16 psl. rašo apie žydus: "Išliko gyvi Lietuvoje bei išėjo gyvi iš Vokietijos konc. stovyklų — 28.000". J. C. LERNIAKIEWICZ rašo: "Išsigelbėjusių Lietuvoje žydų skaičius buvo nedidelis — 2.209 asmenys". Nesinori tikėti, kad 26.000 žydų išliko gyvų nacių kacetuose ir grįžo į Lietuvą. Tai bus greičiausiai asmenys, atvykę iš Sov. Sąjungos ir ne visi jie buvo pirminiais Lietuvos gyventojais.

Nuostoliai po karo

Apie nuostolius po karo, t.y. per antrąją sovietinę okupaciją (pusei Lietuvos tai buvo trečioji, o Vilniaus miestui — penktoji), išskyrus lenkų repatriaciją, galima tik spėlioti. Čia nori-nenori reikia remtis logiškais prielaidomis, žodiniiais šaltiniais, apytikriais apskaičiavimais ir netgi VLIKo biuleteniais.

Tiesa, sovietai ir čia pateikia skaičius. Vilniaus "Czerwony Sztandar" 1988 m. rugsėjo 11 d. laidoje rašo: "Kaip jau buvo rašyta spaudoje, iš Lietuvos soc. respublikos buvo deportuotos 37.362 šeimos, t.y. 120.926 asmenys". Greičiausiai sovietai patys nežino, kiek žmonių jie išvežė tais laikais iš Lietuvos. Liūdinkai pasakoja, kad žmonės gatvėse buvo suimami ir grūdami į gyvulinius vagonus. A. Damušio prielaidomis galima tikėti.

Nuostolių suvestinė

Apskaičiuoti Lietuvos gyventojų aukoms ir nuostoliams karo bei pokario metais A. Damušis naudoja populiarią metodą. Jis visų pirma nustato Lietuvos gyventojų skaičių dabartinės Lietuvos teritorijoje 1940 m. su Vilniumi ir Klaipėda — 3.081.289. Po to jis suranda pirminių Lietuvos gyventojų skaičių 1959 m., kai buvo Lietuvos gyventojų surašymas. Atmetęs kolonistus, jis jų rado 2.486.370. Taigi jis čia surado vie-

oną dalį nuostolių — 594.919 asmenų. Prie nuostolių jis prideda galimą pirminių gyventojų natūralų prieauglį (jeigu nebūtų holokausto, emigracijos ir pan.) — 458.266 asmenis. Taigi iš viso Lietuva turėjo 1.053.185 asmenis karo aukų ir nuostolių. Nors autorius 36 psl. ir tvirtina, kad šis skaičius yra ne spėliojimų, bet tikslaus apskaičiavimo rezultatas, tačiau naudojant netikslius skaičius yra gaunamas netikslus apskaičiavimas.

Nežymios klaidos

Šiame leidinyje klaidų palyginus yra nedaug, tačiau kai kurios jų yra įdomios. Dov Leviną autorius visur savo brošiūroje vadina Don Levinu, tuo suteikdamas jam ispanų "Hidalgo" (bajoro) statusą.

Autoriaus biografijoje J. A. Račkauskas, Ph.D., "High-Treason" išvertė į "Aukštąjį išdavimą". Angliškas žodis "High" turi daugiau reikšmių negu "Aukštasis". "High-Treason" reiškia valstybės išdavimą. J.B.

Vasario
16LIETUVOS
Nepriklausomybės
Diena

Iš Lietuvos gautas vokas su nauju ir ypatingai prasmingu Vasario 16-sios šventės pavadinimu. Voką ir kortelę pasiuntė LIETUVIŲ JAUNIMO BENDRIJA "LITUANICA" iš Kauno

Jau nuo 10 val. ryto pradėjo susirinkti tikintieji Katedroje. 11:45 atvyko vyskupai, lydint vyskupui Julijonui Steponavičiui. Po maldos, žmonėms giedant Visų Šventųjų litaniją, Vilniaus vyskupas laimino žmones ir šlakstė juos ir Katedros sienas pašventintu vandeni. Žmonės šlakstant buvo giedama "apslakstyk mane". Kai Katedros sienos buvo šlakstomos iš vidaus, žmonės giedojo atgailos psalmę: "Pasigailėk mane, Dieve". Vyskupas Steponavičius užbaigė Katedros atšventinimą su malda "Duok, Viešpatie, kad šios vietos šventumas niekad daugiau nebūtų pažeistas ir, visi, kurie čia ateina, patirtų gražiausių malonių".

Šv. Mišioms koncelebravo vyskupai Antanas Vaičius, Juozas Preikšas, prelatas Algirdas Gutauskas, Kazimieras Dulksnys ir seminarijos rektorius profesorius Butkus (Dėl sveikatos priežasčių, regalėjo dalyvauti arkiv. Liudvikas Povilonis ir vysk. Romualdas Krikščiūnas.

CIRURGİOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

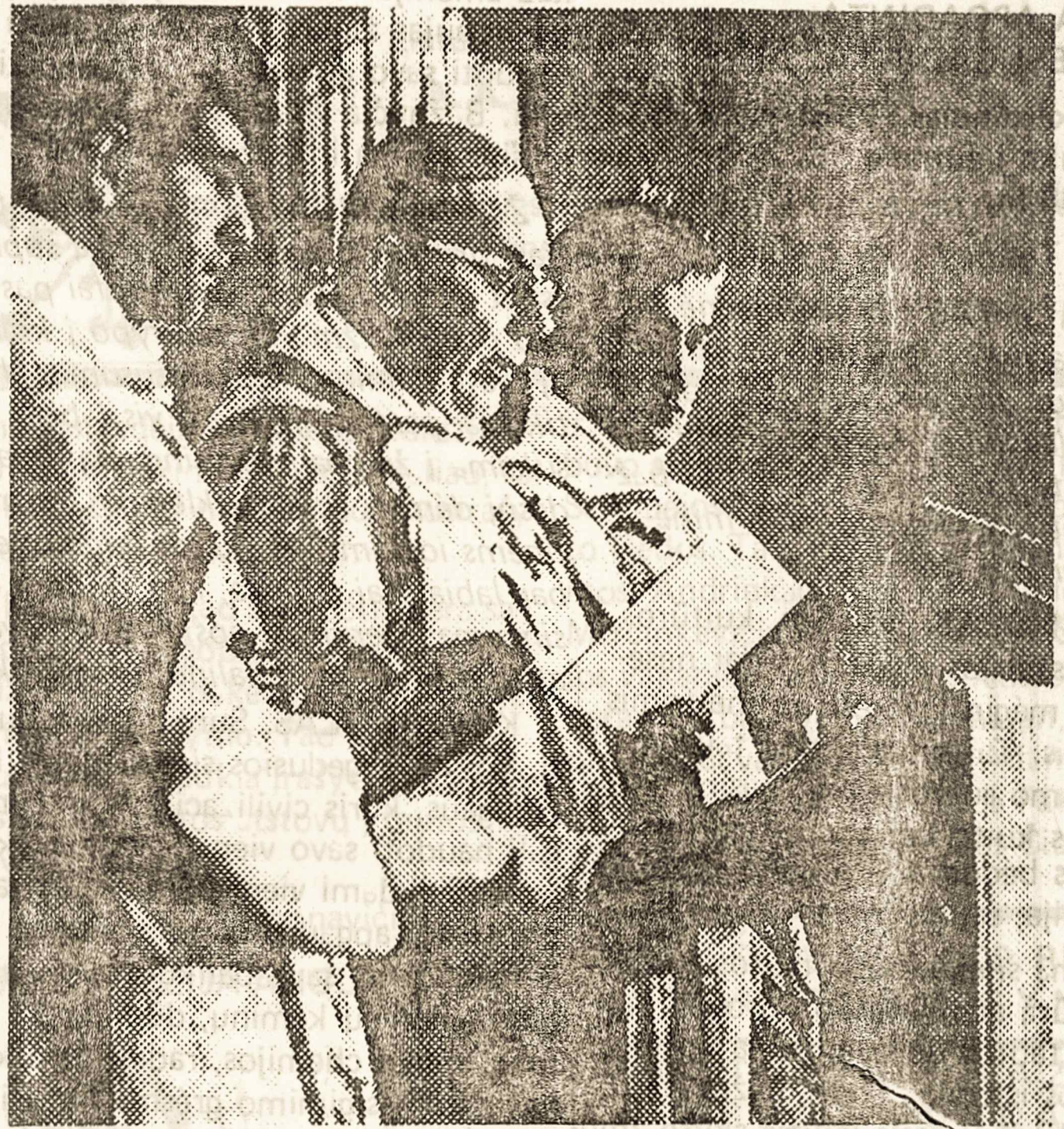
Tuo metu dar Romoje buvo kardinolas Vincentas Sladkevičius ir vysk. Vladas Michelevičius). Iš svečių dalyvavo stačiatikių arkivyskupas Viktorinas, liuteronų vyskupas Kalvanas ir iš Londono specialiai atvykęs Keston College steigėjas tėvas Michael Bourdeaux. Seminarijos klierikai skaitė skaitymus ir patarnavo. Ir dar buvo daugybė jaunimo, ypatingai matėsi šimtai mergaičių apsirengusių tautiniais rubais. Giesmėms vadovavo neseniai atkurtas Katedros choras, diriguojamas Prano Vižio, ir dar prie muzikos prisidėjo solistė Giedrė Kalkaitė ir jos dukra.

Sakydamas pamokslą iš naujai grąžintos sakyklos, vyskupas Steponavičius papasakojo apie Katedros istoriją: jos svarbą vaidmenį Lietuvos katalikams ir jos skaudų išniekinimą ir atėmimą prieš 40 metų. Vyskupas priminė, kad mes patys turime būti Dievo šventpvėmis, priminė reikalą žmonėms, ypač dabar pagilinti savo tikėjimo pagrindus.

Vienas iš įspūdingiausių momentų buvo altoriaus atidengimas, kuris įvyko po žodžio liturgijos. Altoriui atidengiant, jaunimas atnešė drobule, žvakes ir kryžius ir pastatė prie vyskupo sosto. Tiek žmonių ėjo prie komunijos, įskaitant ir visus aikštėje, kad komunija dar buvo dalinama ir po mišių. Mišios buvo įgarsintos aikštėje per garsiakalbius.

Po mišių buvo giedamas padėkos himnas: "Tave, Dieve, garbinam" ir sekė sveikinimai vyskupui. Kunigų vardu sveikino Vilniaus krašto lietuvių kunigų Kalvarijos dekanas Kazimieras Pukėnas. Po to, kun. Jonas Kastytis Matulionis ir Nijolė Sadūnaitė pasveikino buvusių tremtinių vardu ir Jadvyga Bieliauskienė motinų vardu. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis turėjo savo delegaciją: žodžius tarė prof. Juzeliūnas, architektas Algimantas Nasvytis, ir kiti. Iš naujai atkurtos Ateitininkų organizacijos kalbėjo laikinas pirmininkas Vincas Rastenis bei viena moksleivė ir du studentai. Be to, buvo sveikinimai perduoti lietuviškai ir lenkiškai iš įvairių Vilniaus arkivyskupijos parapijų. Pabaigoje buvo giedama "Marija, Marija" ir Lietuvos himnas.

Katedros atšventimo mišios tęsėsi iki 3:30 p.p., ir dauguma buvo transliuojama per Lietuvos televiziją. 6:30

Vyskupas JULIJONAS STEPONAVIČIUS – Vilniaus arkivyskupijos pašalinis administratorius atlieka arkikatedros atšventinimo apeigas

Nuotr. D. Fligelio

buvo dar surengta religinės muzikos valandėlė su vargonų ir chorų muzika. 8:00 v.v. buvo dar mišios, kurias concelebravo katedrai skirtas klebonas Kazimieras Vasiliauskas, vikarai kun. Edvardas Rydzikas ir kun. Jonas Boruta bei penki kiti kunigai dirbą Katedros gražinimo komitete. Net šioms mišioms Katedra buvo pilna: lengvai virš tūkstančių žmonių. Nuo sekmadienio, mišios Katedroj bus laikomos kasdien reguliariai, tris kart šokiadieniais, keturis kartus sekmadieniais.

Pasak vyskupo Steponavičiaus ir Katedros klebono, Katedra labai gražiai atremontuota, ji dabar geresniame stovyje, negu kai ji buvo atėmimo metu. Pvz., naujai įrengė šildymą ir ventiliacinę sistemą.

Dabar yra ruošama Šv. Kazimiero koplyčia Šv. Kazimiero relikvijų pernešimui Šv. Kazimiero dienai kovo 4 d. Nes šitie remonto darbai buvo pramotomi dar prieš valdžios nutarimą grąžinti Katedrą, valdžia padengė visus išlai-

das ir parūpino medžiagas. Vaidžiai dar įsipareigojus atstatyti virš katedros stulpas, kurios buvo ilgą laiką nuimtos.

Nors dabar vyskupas Steponavičius skaitosi oficialiai einas savo pareigas Vilniuje, jis dar nepastoviai gyvena Vilniuje. Valdžia žada remontuoti ir grąžinti Arkivyskupijos rūmus skersai Katedros aikštės. Į tuos rūmus greičiausiai ir persikels Vilniaus arkivyskupijos kurija, kuri iigus metus laikinai buvo prisiglaudžiusi prie Šv. Mikalojaus parapijos klebonijos.

Pasak "Katalikų pasaulio" redaktoriaus kun. Vaclovo Aliulio, "Tikrai buvo jaučiamas šventumas. Kažkaip kone fiziškai pajutom, kad Katedra po mišių nebe ta, kuri buvo prieš mišias. Putino žodžiais tariant: "į savo šventovę Dievas grįžo". Labai apčiuopiama, kad tikrai dabar šventovė, tikrai dabar bažnyčia, jau nebe galerija".

(LIC)

COMERCIAL SUEZKAS LTDA.

BEBIDAS FINAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Mansiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

LIGONIŲ DĖMESIUI

Šv. Kazimiero parapijoj yra dvi ligonių lovos. Jos kartais yra labai naudingos, bet sunkiai gaunamos. Taip pat yra dvi ratuotos ligonių kėdės. Reikalui esant kreiptis į parapiją: tel. 273-0338.

TAUTA APGADINTA, BET NESUGADINTA...

Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius atsako į žurnalo "Švyturys" klausimus 1988 m.

Tęsinys

ŽURNALISTAS. *Ir visuomenė, ir katalikų bažnyčia sprendžia svarbius šiuolaikinius dorovės, kultūros, tautos istorijos klausimus. Kaip vertinate tai, kas pasiekta šioje srityje ir ar gali bažnyčia turėti dar didesnę įtaką minėtoms gyvenimo sferoms?*

KARDINOLAS. Dorovės, kultūros ir tautos istorijos klausimus dar neseniai buvo mėginta spręsti primestomis formulėmis. Tai privedė prie tautos dorovingumo suluošinimo, pasivieškusio asmens kulto bei po to sekusios stagnacijos bėdomis – alkoholizmu, narkomanija, šeimų irimu.

Negalima šnekėti apie tautos istoriją ar kultūrą atskirai nuo dorovės. Kokia mūsų tautos dorovė, tokia kultūra, tokia ir jos istorija. Todėl Bažnyčia didžiausią dėmesį visais laikais skyrė žmonių dorovingumui, humanistinėms idėjoms. Prisiminkime kasdieniška maldą "Tėve mūsų". Gražinkime gyvenimą šios maldos dvasią ir sudarysime galimybę pasireikšti tikram humanizmui. Jei Dievą laikysime mūsų Tėvu, tai kiekvienas kitam būsime kaip broliai. Visi septyni prašymai maldoje yra giliai humanistiniai. Taigi Bažnyčia per dorovę einą kultūrą ir padeda kurti kiekvienai tautai gražią jos istoriją.

ŽURNALISTAS. *Manau, nesuklysiu sakydamas, kad sparčiai vystantis civilizacijai, kultūrai, mokslui ir technikai, labai keičiasi žmonių santykiai su bažnyčia daugelyje pasaulio valstybių. Kaip keičiasi bažnyčios uždaviniai šiuolaikiniame civilizacijos etape?*

KARDINOLAS. Bažnyčia teigiamai vertina civilizacijos, kultūros, mokslo bei technikos laimėjimus, bet, kad jie neštų palaimą, būtina laikytis šio Kristaus nurodymo: "Ieškokite visų pirma Dievo karalystės ir jos teisybės". Mokslas ir technika neutralūs žiūrint iš moralės taško. Mokslas neįrodo ir nepaneigia Dievo buvimo – jis paprasčiausiai tyrinėja tai, ką mes matome. Kuo daugiau mes sužinome apie mokslo ir technikos laimėjimus, tuo aiškiau regėti,

kad žmonijai būtinas tikėjimas, jeigu ji savo naujas žinias ir galybę ruošiasi panaudoti savo gerovei, o ne susinaikinti. Bažnyčia visada buvo ir bus už kilniaširdiškumą ir amžiną Taiką.

ŽURNALISTAS. *Žmonija nuolat veržiasi prie gėrio arba prie to, ką supranta esant gėriu. Jau ne tik filosofai pastebi, kad daugelis žmonių nukrypo į kraštutinį materialinių gėrybių gausumą. Neatsitiktinai pastaruju metu vis labiau atsiskama į žmogaus dvasingumą, ima didesnę dėmesį skirti auklėjimui, humanistinėms idėjoms. Ko, Jūsų nuomone, dabar labiausiai trūksta, kad žmonių dvasingumas, gerumas, apskritai dorovė neatsiliktų nuo materialinės gerovės kilimo?*

KARDINOLAS. Sunku įsivaizduoti, kokios sugedusios sielos turėtų būti žmogaus, kuris civilizacijos laimėjimus gali naudoti savo vienadieniams tikslams. Siekdami vienadienių materialinių turtų, apgauname ne tik savo, bet ir savo tautą, savo palikuonis. Gausybė rūkstančių kaminų, dūmijančių mašinų, kalnai chemijos, radiacija, alkoholis – štai išsigimimo grėsmė lietuvių tautai. Vienadieniškumas trypia žmogiškumą. Todėl privalome bendromis jėgomis tobulinti dorovinį žmonių auklėjimą. Be dorovinio atgimimo nėra ir negali būti tikro visuomenės atsinaujinimo. Dabar atsiranda viltį teikiančių pragiedrulių, nes aukšti valdžios žmonės supranta, kad tikėjimas nemoko blogo, o padeda siekti dorovinio apsilvalymo. Todėl Krikšto jubiliejaus dieną vyskupai yra pareiškę: "Mes broliškai dėkojame visiems prijauciantiems Bažnyčiai – visiems, kurie dėl vidinių ar išorinių kliūčių jaučiasi negali praktikuoti visų sakramentų, bet brangina Evangelijos vertybes, palaiko krikščionišką dvasią elgesiu, žodžiu, kūryba, visiems kurie savo aplinkoje remia, globa pavienių tikinčiųjų ir visos Bažnyčios pastangas". Prie šių žodžių pridursiu padėką visiems mūsų tautos kultūros darbininkams kurie teisingumo jausmo skatinami, vis garsiau kelia balsą už krikščioniškas moralines bei kultūrinės vertybes.

ŽURNALISTAS. *Ačiū už atsakymus. "Tėviškės Žiburiai"*

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

PASIRODĖ KATALIKŲ PASAULIO PIRMASIS NUMERIS

(New Yorkas, 1989 vasario 10. LIC) Vasario 5 d., kaip ir buvo pramatyta, išėjo pirmasis numeris pirmo oficialaus pokarinio katalikiško žurnalo "Katalikų pasaulis", praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Dvisavaitinis leidinys yra 24 puslapių tūgumo, iliustruotas spalvotomis ir baltomis-juodomis nuotraukomis, grafikos darbais, dailės kūrinių reprodukcijomis. Pirmojo numerio viršelyje: spalvota kardinolo Vincento Sladkevičiaus nuotrauka su Šventuoju Tėvu.

Redakcija oficialiai turi leidimą spausdinti 200.000 egz., nors valdžia tik parūpina popieriaus 20.000 egzempliorių. Pirmame numeryje išėjusiam 100.000 tiražu, rašoma, kad "1940-ųjų permainos atnešė ilgą tylą. Tik apie 1970-uosius pradėjo rodytis varginga savilaida. Nauji vėjai įsismarkavę Lietuvoje 1988-aisiais, nuvertė daug užtvartų ir katalikiškajai spaudai. Šiandien, Mielasis, Mieloji, Tavo rankose – pirmas Katalikų pasaulio numeris..."

Pasak atsakingo leidėjo, Leidybinės grupės prie Lietuvos vyskupų konferencijos, žurnalo svarbiausi uždaviniai yra nušviesti katalikų tikėjimo ir dorovės mokslą: plėsti Švento Rašto ir liturginių apeigų, švenčių ir pan. pažinimą; teikti informacijos apie Bažnyčios istoriją, neapsiribojant tik Lietuva ir katalikybe; propaguoti dorą ir blaivų gyvenimo būdą, šeimų tvirtumą ir visuomenės santarvę; teikti religinės pozicijos, beletristikos ir medžiagos iš šventųjų gyvenimo.

Žurnalo linija – šviečiamoji religinė moralinė, o taktika – pozityvi, remianti viešumą ir konstruktyvų dialogą.

Vyriausias leidinio redaktorius: kun. Vaclovas Aliulis, Sąjūdžio seimo narys, einas liturginės komisijos pirmininko pareigas. Laikinas redakcijos adresas: 232001 - Vilnius 1. Kretingos 16, Telefonas 627098, trečiadienį ir penktadienį 15-18 val.

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA

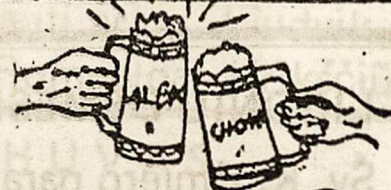
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS

RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO

Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

LIETUVIŲ FONDAS LAUKIA JAUNESNIOSIOS KARTOS

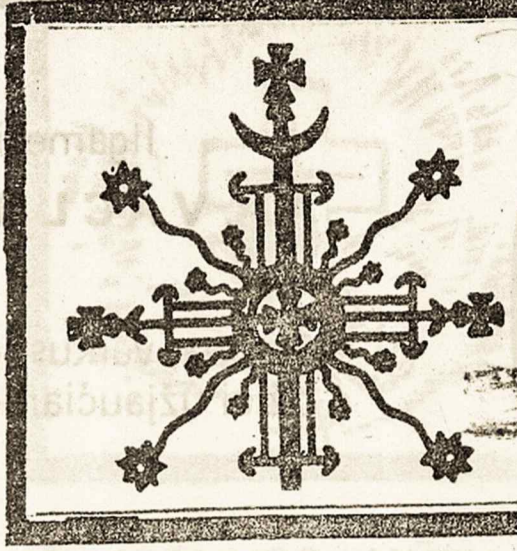
Naujieji metai – laikas atsikvėpus vaišintis užbaigtų darbų vaisiais prieš pasirenkant žvaigždę, kurios mirgėjimu galima nustatyti ateities kelią.

Taryb s pirmininko Stasio Baro ir valdybos pirmininkės Marijos Remienės vadovaujamas, Lietuvių fondas džiaugiasi gausiais praėjusių metų laimėjimais. Per finansiškai nepastovų laikotarpį Fondo kapitalas 1988 metais visgi paauogo daugiau kaip 324.000 dol. ir pasiekė 4.227,000 dol. Narių skaičius padidėjo 137 nariais – iki 6069. Parodydami pasitenkinimą jų pasišventusio darbo rezultatais, LF tarybos nariai perrinko S. Barą ir M. Remienę dar vieneriems metams.

Deja, net ir šviesiausioje padangėje prasikiša pilkas debesėlis. Iš 324.000 dol. praėjusiais metais Fondui paauoty, daugiau kaip 140.000 dol. gauta iš palikimų. Likusiųjų 184.000 dol. pagrindinis aukotojas – vyresnioji lietuvių išėvių karta. Kurgi mūsų jaunimas?

Kasmet Fondo stipendijų susilaukusių studentų ratelis plečiasi. Kasmet didėja paramos, paskirtos aukštesniųjų mokslų siekiantiems. Per 26 metus Lietuvių fondo remiamas atžalynas yra virtęs dangų raižančiu mišku; tačiau gaila, kad aukso išeiliai, supiiti ant jo išsivystančių šaknų, retai kada gražinami į nebedugnį Fondo šaltinį.

Užjaučiami tie jaunuoliai, kurie dar sėdi vakarais knygoje paskendę tuščiomis kišenėmis; daug jų stengiasi atmokėti savo "skolą", stipriai reikšdamiesi lietuviškose organizacijose. Didelė dalis mokslus užbaigusių tačiau susirado gerus darbus ir gauna gerus atlyginimus. Kai kurie jau yra pasiturintys: priemiesčiuose perka gražius namus, brangius automobilius, visokius naujausius vaizdinius, garsinius ir kompiuterinius išradimus/žaislus. Kodėl jiems taip sunku bent viena šimtaine tapti Fondo nariais ir prisidėti prie sekantios kartos lietuviško švietimo ir lietuviškos veiklos. Šimtas dolerių – tai nauja suknelė, radijas su juostelės grojimo prietaisais, plona aukštinė apyrankė, du bilietai gerą vietą miesto operos rūmuose, bet vieno įprasto pa-

Lietuvių Sąjungos Brazilijoje nariui

A. A. JONUI GRIGUI

mirus

Suzano mieste giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią bei nuoširdžią užuojautą.

Sąjungos - Aliança
Valdyba

to gumo atsižadėjimas gali būti didelis dvasinis pasitenkinimas, (o, pagaliau, šaltai galvojančiam finansininkui, nusirašymas nuo valdžios mokesčių).

Rūkiu tikėtis, kad ši padėtis nėra savanaudiškumo ir gobšumo išdava, o tik neapsižiūrėjimas, pakeičiamas nuoširdžiu priminimu ir prašymu. Tad Lietuvių Fondas kantriai laukia įrašyti daugiau jaunesniosios kartos atstovų į tautos išikimo vilčių knygą.

Ramonė Steponavičiūtė

LIETUVIŲ POEZIJA ANGLŲ KALBA

Poezijos programos atlikėjai. Viršuje: Kyle Mc Mahon, viduryje (iš k.): Mary Ethel Schmidt, priekyje: Ronald Drewes, M. D. Poole ir Andrea Mead

New Yorke veikiantis meno klubas Arts Club Theatre, tęsdamas 1988/89 sezoną, savo spektaklius nuo sausio 27 iki vasario 12 išimtinai skyrė lietuvių poezijai. Spektaklio pavadinimo "Įrašyta į gintarą" ("Eched in Amber") metu buvo skaitoma lietuvių poezija anglų kalba. Šalia

ir neiietuvių kūrėjų, kaip Joseph Brodsky, buvo skaitoma poezija Česlova Milašiaus, Salomėjos Neries, Tomo Venclovos, Sigitto Gedos. Taip pat ir Brazdžionio, Suteimos, Andriakaus, Bradūno, Vaičiūnaitės, Marcinkevičiaus, Filipavičiaus. Šie poezijos vakarai vyko Vilniaus Aušros Vartų parapijos bažnyčioje Manhattan, NY. Šiai programai vadovavo Rasa Allan Kazlas, Klubui vadovavo estė Linda Pakri, Paul Taylor Robertson ir Arūnas Čiuberkis.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS

1985 metų rugpiūčio 25 dieną, São Paule įsisteigė KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS (KKF) – FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO. Fondui pradžią sudarė Kazimierinių Metų Ruošos komiteto pirmininko, kun. Pr. Gavėno, įnašas – Cr.1.000,000.

Fondo tikslas – KKF-das turi tikslą sudaryti finansinę paramą lietuviškam kultūriniam veikimui, ypač spaudos, mokyklų ir, bent jau, jaunimo reikalams.

Fondo kapitalas – KKF-do kapitalą sudaro laisvas tautiečių bei kitų tautiečių įnašas, palikimai, tam tikslui renkamos aukos.

Kapitalas lieka nejudomas; tik kapitalo uždarbis galės būti panaudotas aukščiau numatytiems tikslams.

Fondo administravimas – KKF-dą globos, valdys ir administruos šv. Kazimiero parapijos atsakingi ir teisėti pareigūnai.

Fondo likvidacija – Jei užsibaigtų ir pranyktų numatytieji tikslai čia, Brazilijoje, KKF-do kapitalas būtų perleistas panašiais tikslais veikiančiomis organizacijom kitur.

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUSIUS ĮRAŠYDAMI JUOS Į KKF FONDA.

ANGIE

GIRCKUS & CIA. LTDA.

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA

MODAS

Rua Solon, 773
CEP 01127

Fone: 221-6377
São Paulo – Capital

Bom Retiro

DIEVAITĖ ŽEMYNĄ

Žemę reikia gerbti, nes ji yra laikoma šventa. Seni žmonės iš pagarbos žemę bučiuodavo, ypač vakare, eidami gulti ir rytą atsikėlę. Vaikams, pakalbėjus rytinius ar vakarinius poterius, irgi liepdavo žemę pabučiuoti. Artojas, pirmą kartą išėjęs į lauką, bučiuoja žemę, kad ji gerą derlių duotų. Sėjėjas, prieš pradėdamas ir baigęs sėją, irgi pabučiuoja žemę. Vadinasi, žemės gerbimą lygina su Dievo gerbimu.

Apie Mažeikius 1866 m. yra užrašyta tokia maldeinė:

*Žeminėle, mus kavok,
Dirvas mūsų peržegnok,
Peržegnok girias laukus,
Kluonus, lankas ir šlaitus.*

Apie žemės gerbimą lietuvuose ir žemės dievaitę Žemyną arba Žeminėlę, taip pat ir vyrišką dievaitį Žemininką, turime rašytinių šaltinių pradėdant XVI amžiumi. Kronikoj (apie 1582 m.) minimas dievas Ziemienik ir jo garbei švenčiamą spalio mėnesį šventę, kurioje daromos gyvulių aukos bei aukoje kalbamos maldos. Žemynėlės pagerbimas — apeigų ir iškiimių metu bei jai aukojimas buvęs vadinamas "žemyneliuti". Įdomus yra toks ilgokas lietuviškos maldos tekstas. "Žemynėle, širdkelėle, žydėk rugiais, kviečiais, miežiais ir visais javais; būki linksma, dievelj, ant mūsų; kad prie tų mūsų darbų švėntas angelas pristotų; pikta žmogų pro šalį nukreipk, kad mūsų neapjuoktų". Nors ne viskas pažodžiui gali būti tikra, tačiau paduodamos žinios teikia pagrindą, tikėti, kad tais laikais Žemynėlės garbinimas liaudyje dar tebuvo gyvas.

Žemynėlės vardas dar ir dabar minimas užkalbėjimuose nuo gyvatės įgėlimo. Čia jai teikiamas dar ir pagarbūs "motinėlės" priedėlis. Pavyzdžiui: "Motinėle žeminėle, perlo upė, un perlo upės anioias stovi..." (12 kartų nuo sunkiosios gyvatės).

Yra visa eilė liaudies sakinių arba legendų, kaip prasikaltėlius žemė praryja: jie nugrimsta su savo namais, dvarais, pilimis į žemės gelmes, žemė vėl užsida-

Ilgamečiui Lietuvių Sąjungos nariui

AA. VACLOVUI LAURINAIČIUI

mirus,

žmoną, vaikus, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Sąjungos - Alianča
Valdyba

ro arba toje vietoje pasidaro kalnas, balas, ar ežeras. Esti ir priešingai: didelio prasikaltėlio lavono žemė nepriima, vis išmeta vėl į viršų, nors ir daug kartų būtų palaidotas — prisiminkim padavimą apie Čičinskį.

Yra žinių, kad seniau duodavę žemei ir kruvinių aukų: statant miestą po jo pamatais pakasdavę gyvą žmogų. Legendoje apie Vilniaus miesto įsteigimą, statant namus — pakasdavę gyvą gyvulį ir panašiai. Kaip tokių aukų pakaitalį, dabar į pastatų pamatus užmūrija įvairius simbolinius arba pašventintus daiktus.

Žemės gerbimui pagrindą yra davęs žinojimas, kad visos gyvos būtybės — augalai, gyvuliai ir žmonės — savo maitinimą ir jėgą gauna iš žemės. Todėl žemė tautų sąmonėje pasidarė pašaimą teikiančia jėga. Žemės dievystė įsivaizduojama moters pavidalu greičiausiai todėl, kad moteris, bet ne vyras, pirmiausia pradėjo dirbti žemę, vyrai tada užsiimdavo medžiokle ir žvejyba. Taigi, pirmoji žemdirbė buvo moteris, o žemės gerbimas ypač būdingai ir išsivystęs žemdirbių tautose.

Vyturys

ATSIMINIMAI APIE A. A. PREL. PIJŲ RAGAŽINSKĄ IŠ LIETUVOS

Jau prieš pora savaitių į paskutinę kelionę palydėjome mylimą dėdę Pijų Tėviškės gimtosios žemės kalnelis priglaudė savo sūnų, paskyrusį savo gyvenimą svetimai žemei, bet tarnavusį savo tautos žmonėms. Būdamas, toli, bet ilgėdamasis savo krašto, garbiame amžiuje rado jėgų ir laiko lankyti savo Tėvynę Lietuvą, artimuosius. Per šiuos susitikimus mes suartėjome visi. A. A. dėdė Pijus sujungdavo į vieną būrį visus

gimnainčius. Kartu visi sutikdavome grįžtantį iš Brazilijos, kartu atšventėme kunigystės 50-metį, susitikome kitomis progomis, vėl išleisdavome į Braziliją. Ir taip kartojo daug kartų. A. A. dėdė rasdavo laiko kiekvieno savo sūnėno ar dukterėčios šeimą namuose, domėjosi jų reikalais, lankydavo senus ir naujus pažįstamus. Domėjosi kultūriniu Lietuvos gyvenimu. Prisimenu: pirmąkart besilankant Lietuvoje, po 39 metų nebuvimo. 1975 m. liepos mėn. vyko Dainų šventė. Vingio parko estradoje repetavo jungtinis choras. Dėdė buvo pakilioje nuotaikoje. Mes stovėjome po pušimis ir klausėmės. Kartu buvo a.a. mano tėvelis, aš ir mama. Uždainavus chorui "Lietuva Brangi", dėdė taip pat užtraukė savo skambiu balsu. Ir mano broliai grojo orkestru toje Dainų šventėje, o aš dainavau ansamblyje "Rasa". Ir visus tris mus dėdė matė scenoje ir labai domėjosi, kad liaudies menas gyvas. Tėvelis irgi dainavo chore. Susitiko du broliai po 39 metų, pabendravo penkias dienas, o išsiskiriant tėvelis labai verkė, kad daugiau nesimatys. Jo širdis turbūt nujautė; po pusės metų nelaimėje mūsų tėvelis mirė. O a.a. Pijus savo atsilankymais mums atstojė a.a. Tėvą, o mūsų vaikams senelį. Jis pakrikštijo mažuosius ir aplankydavo. Pakutinį kartą išleidžiant, mažieji vaikaičiai vis bėgo paskui traukinį kol galėjo pavyti ir vis mojavė a.a. Dėdei. O mes visi mojavome iš tolo, tikėdamiesi vėl pasimatyti. Bet štai baisi žinia trenkė, kaip žaibas. Ir šį kartą palydėjome iš Tėviškės paskutinį kartą. Užverstas gyvenimo lapas. Labai norėtume žinoti apie a.a. Dėdės paskutiniuosius gyvenimo dienas ir mirtį.

EXCURSÕES "VILNIUS" 89

pela LUFTHANSA e CETEMAR

"VILNIUS" 89 com 2 saidas: 04 de junho e 27 de agosto

ROTEIRO Finlândia, Estonia, Letonia, LITUÂNIA e LENINGRADO — MOSCOU. Depois mais duas opções:

ROMA ou MUNIQUE.

INFORMAÇÕES: CETEMAR — tel. 258-5955 com

Dr. U. Vignola ou 241-2831 com Aleksandras Boguslauskas

RŪKAI — SAVE ŽUDAI
LAIKRAŠČIUI PADĖSI,
JEI PRENUMERATA
LAIKU SUSIMOKĖSI.

Šių metų MŪSŲ LIETUVOS prenumerata:
8 Nauji Kruzatai

Apresentação do filme da Excursão "VILNIUS" 88, será: no dia 2 de abril as 15 hs., no Salão da ALIANÇA LITUANA BRASILEIRA(SAJUNGA), na rua Lituânia, 67.

MŪSŲ ŽINIOS

Vasario 14 d. "Palangos" skautai vyčiai šv. Kazimiero parapijos pataipose apie savo veiklą kalbėjosi su kun. A. Saulaičiu, kuris 1977 m. pravedė pirmąjį įžodį jaunimui, užaugusiam "Palangos" tarpe. Šiandien jau yra 13 skautų vyčių, kurių 9 dalyvavo šios vasaros stovykloje Lituanikoje, Jiems vadovauja jau keleta metų Eduardo Greičius. Skautai vyčiai talkina "Palangai" vadovaudami jaunesniams ir kiek darbo, mokslo ir šeimos sąlygos leidžia, dalyvauja lietuviškoje veikioje. Tikimasi, kad jauni tėvai į lietuvišką visuomenę sugrįžta, kai vaikučiai pasiekia mokyklėlių ir stovyklavimo amžių.

.x...x.x.x.

Petras ir Roseli Bilevičiai su dukra Elisabeth, šešerius metus gyvenę Salvador, Bahia, neseniai sugrįžo gyventi savo namuose Vila Zelinoje. Darbo reikalais Petras Bilevičius apkeliavo visą Bahijos vidų.

.x.x.x.x.x.x.

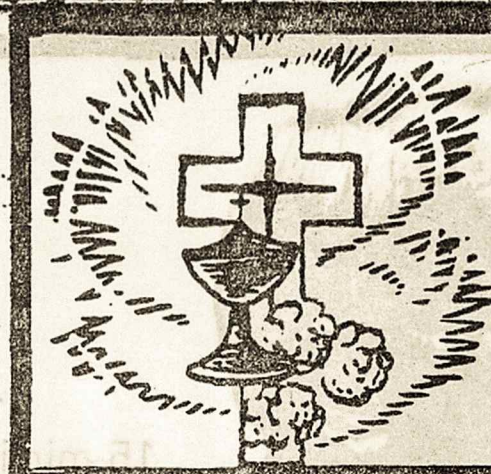
Vasario 12 d. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje buvo pakrikštyta Patricia Bareišis Sergio, Sonios Reginos Bareišytės ir Milton Sergio Junior dukrelė. Krikšto tėvai buvo Valter D'Appollonio ir Ana D'Appollonio. Vaisėms giminės ir artimieji susirinko senelių Aidonos ir Petro Bareišių namuose Vila Beloje. Krikštijo kun. A. Saulaitis.

.x.x.x.x.x.x.

Po skautų ir skaučių stovyklos Lituanikoje, kun. A. Saulaitis iš Čikagos lankėsi pas pažįstamus, draugus ir gimines São Paulo apylinkėje. Buvo nuskridęs ir pas draugą kunigą prie Fortalezos. Vasario 16-17 viešėjo pas Antano Gaulios šeimą Rio ir 17 d. išskrido atgal į JAV.

.x.x.x.x.x.

Pas Alfonsą ir Rosą Petraičius São Paulo vieši jų jaunesnė duktė Irutė, gyvenanti Anglijoje. Petraičių anūkas Aleksandras, Irutės (Petraitytės) ir Sergio Liblik sūnus vasario 18 d. parskrido iš Čikagos, kur beveik 3 mėn. gyveno lietuvių šeimoje.

Brazilijoje mirus adv. ERNESTUI PETRAIČIUI, gilia užuojautą reiškiamo Velionio sūnėnui, T. ANTANUI SAULAIČIUI, SJ ir visiems Giminėms bei Namiškiams.

P. Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybė ir Brazilijos savaitraštis MŪSŲ LIETUVA

IŠ LIETUVOS "MŪSŲ LIETUVAI!"

Gerbiami Tėvynainiai leiskit kreiptis į Jus šiuo laišku. Lietuva šiuo metu gyvena nuostabias dvasinio atvirkimo dienas. Su kiekviena diena Lietuvos žmonių sąmonėje bunda tautinio susipratimo kiodai. Kiekviena diena neša savyje naują impulsą, kviečiantį savyje remtis, kapstytis ir pagaliau suprasti paprastą tiesą, išreikštą Zanervainio žodžiais "lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būti". Žmonės Lietuvoje godžiai skaito istoriją, dažnai dabar spausdinamos istorinės apybraižos, ieško atsakymo į daugelį buvusių ir naujai iškilusių klausimų, kurių atsiradimą, sąlygojo senoji, ilgai brukama oficialioji "istorija".

Didelį susidomėjimą kelia dorovės ir moralės klausimai. Grįžta į žmonių sąmonę religijos autoritetas. Visi šie reiškiniai ir dar daug kas prie jų rodo naują žmonių požiūrį į supantį gyvenimą.

Tuo pačiu tenka suprasti, kad Lietuva tai ne tik šis sienom apibrėžtas geografinio žemėlapiu lopinėlis. Lietuva – tai daug daugiau. Didelę dalį sudaro ir Lietuvos išsivija su savo įvairialygią istorija, kultūra.

Tad leiskit pakviesti užmegzti ryšius. Dabar kaip niekad mums reikalingas tamprus, geranoriškas bendravimas.

Vadinuosi Remigijus Ambrazevičius – 25 metų inžinierius - elektronikas. Esu pilna galva pasinėres į audringą šių dienų Lietuvos gyvenimą. Turiu daug draugų, atstovaujančių įvairių interesų žmonių grupėms. Visi mes esam įsitikinę, kad mūsų tautiečiai visam pasauly turi bendrauti, pažinti vieni kitus. Tam ir skirtas šitas laiškas.

Su kuo geriausiai linkėjimais

Remigijus Ambrazevičius

234323 Remigijus Ambrazevičius
Vilkija, Kauno rajonas
Kapsuko 35
Lithuania, U.S.S.R.

Ar matė kas stebuklą tokį,
kad Lietuva visa vienon krūvon suėjo?
Netilpo sienose jos dainos, žodžiai –
pasauis visą balsą jos girdėjo.

(L. Bergailienė)

VASARIO 16 GIMNAZIJA

VASARIO 16 GIMNAZIJA šiuos metus pradėjo su gausiomis aukomis. PLB valdybą pasiekė anoniminė \$5000 US auka skirta Vasario 16 gimnazijai. Aukotojas iš Rytinio Pakraščio JAV.

Dr. Marija Arštikaitytė-Uleckienė ir dr. Juozas Uleckas per KLB paaukojo 10,000 CDN stipendijoms Pietų Amerikos jaunimui, norinčiam studijuoti Vasario 16 gimnazijoje.

PLB valdyba skatina Pietų Amerikos Lietuvių Bendruomenę atkreipti į tai dėmesį ir raginti jaunimą studijuoti lietuviškoje gimnazijoje. Apie norinčius prašo pranešti PLB valdybai:

2968 Compton road
Cincinnati, Ohio 45251,
USA

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Jonas SILICAS	NCz\$ 8,00
Petronėlė MIELDAŽYS	NCz\$ 8,00
Emilija LAWCEVITCH	NCz\$ 8,00

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSU, LIETUVOS PRENUMERATA, tai išsityti čekį Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

PER ŠV. KAZIMIERĄ – LIETUVA E

Vasario 21 dienos vakarą dalyvaudamas plunksnos darbuotojų (rašytojų, poetų, žurnalistų, meno kritikų...) vakarienėj "Pensão Jundiá" patalpose, sėdėjau prieš Dr. Lycurgo de Castro Santos Filho, iš Campinas miesto, INSTITUTO HISTÓRICO E GEOGRÁFICO DE SÃO PAULO direktorių-pirmininką. Ir jį supažindinau su šv. Kazimieru, jam įteikdamas SÃO CASIMIRO, O PRIMEIRO SANTO JOVEM LEIGO DA ERA MODERNA. Po šešių dienų jis man rašė: "Já li o livro de sua autoria sobre São Casimiro, o santo da Lituânia. O senhor foi muito feiz em associar a história à biografia do príncipe santo. Aprendi muito com o seu livro sobre o passado. Muito obrigado".

Tame pačiame Campinas brazilų-japonų rašytoja, Ana Suzuki, rašydama brazilų vaikams apie šv. Kazimierą – O SANTO PRINCIPE – stengiasi dar daugiau jungti i rišti šventojo biografiją su Lietuvos istorija ir dabartiniu žmonių, ypač vaikų ir jaunimo, gyvenimu.

Įdomu pastebėti, kaip jinai, kitatautė, atkreipia dėmesį į tokius bruožus – ir juos iškelia – kurių mes, lietuviai, dažnai net nepastebim, ar praeidžiam per pirštus. (K. Pr. Gavėnas)

IŠ PLB VALDYBOS VEIKLOS

Dr. Marija Arštikaitytė-Uleckeinė ir dr. Uleckis per Kanados LB yra paaukoję \$10,000 CDN stipendijoms Pietų Amerikos jaunimui, norinčiam studijuoti Vasario 16 gimnazijoje V. Vokietijoje. Vasario 16 gimnazijoje moksio metai prasideda rugpiūčio mėnesį. Apie galimus kandidatus prašome pranešti per PLB valdybą:

2968 Compton Road, Cincinnati, Ohio 45251-2699, USA.

GARBĖS PRENUMERATORIAI

Mečys PELECKIS NCz\$. 20,00
Henrikas VALAVIČIUS NCz\$. 20,00

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Miriam KOSTERLITZ NCz\$. 8,00
Elizabeth VAZGAUSKAS NCz\$. 8,00
Henrikas VALAVIČIUS NCz\$. 20,00
Mečys PELECKIS NCz\$. 20,00
Veronika DIMŠIENĖ NCz\$. 10,00
Marija PELECKIENĖ NCz\$. 8,00

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

MIŠIOS

UZ
AŲA

TĒVA JONA BRUŽIKA

15 mirties metinių proga bus atlaikytos sekanti sekmadienį, kovo 12 d. 8 val. šv. Kazimiero parapijoj ir 11 val. šv. Juozapo parapijoj – V. Zelinioj.

ALIANÇA LITUANA BRASILEIRA – DE BENEFICÊNCIA E ASSISTÊNCIA SOCIAL

Cumprindo as determinações legais dos seus Novos Estatutos, Artigos 15º e 18º, convocam os seus sócios para Assembléia Geral Ordinária, a realizar-se no dia 19 de Março de 1989 às 16 horas, em sua sede social à Rua Lituânia, 67. São Paulo - Moóca, a fim de deliberarem a seguinte Ordem do Dia:

- Abertura e leitura da Ata anterior;
- Relatório da Diretoria;
- Apresentação do balancete anual;
- Relatório da Comissão Revisora e seus pareceres;
- Eleições da Diretoria, Conselho Deliberativo e Conselho Fiscal.

Não havendo número legal para a reunião em primeira convocação, ficam os srs. associados convocados desde já para se reunirem em segunda convocação às 16:30 horas, no mesmo dia e local e será considerada váida a reunião com qualquer número de sócios presentes.

Nota: – De conformidade com os Novos Estatutos da Aliança, Art. 30º, as chapas para a Diretoria serão registradas na Secretaria da Aliança, até 10 (dez) dias antes da Assembléia Geral Ordinária.

São Paulo, 22 de Fevereiro de 1989

Aigimantas Saldys
Secretário

Alexandre Bumblis
Presidente

IŠĖJO NAUJAS
ŽODYNAS
DICIONÁRIO
PORTUGUÊS LITUANO
LITUANO PORTUGUÊS
SEGUNDA EDIÇÃO
MŪSŲ LIETUVA